

**UCHWAŁA NR XLV/262/2022
RADY GMINY CEKÓW-KOLONIA**

z dnia 9 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r., poz.1372 ze zm.) oraz art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r, poz. 1119 ze zm.) a także art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 września 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r., poz. 2050 ze zm.) Rada Gminy Ceków-Kolonia uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminnym Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ceków-Kolonia

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 roku.

§ 4. Traci moc uchwała nr XLIII/251/2021 Rady Gminy Ceków-Kolonia z dnia 15 grudnia 2021r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

Przewodniczący Rady Gminy
Ceków-Kolonia

Józef Majewski

**G M I N A
C E K Ó W - K O L O N I A**

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Ceków-Kolonia na lata 2022-2025**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

- I. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków przez mieszkańców Gminy Ceków-Kolonia
- II. Problemy wynikające z analizy badań oraz cele możliwe do osiągnięcia
- III. Harmonogram realizacji zadań
- IV. Zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów uzależnień
- V. Koordynowanie zadań Programu
- VI. Finansowanie zadań
- VII. Monitoring i ewaluacja realizacji zadań.
- VIII. Materiały źródłowe

WPROWADZENIE

Podstawy prawne działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w Polsce określają: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119 i 2469), ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469), ustawa z 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642)

Ustawy i rozporządzenie przywołane wyżej określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych i regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z tymi substancjami oraz uzależnieniami behawioralnymi i wskazują zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także określają źródła finansowania tych zadań przez samorządy gminne. Zadania na rzecz ograniczania stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (tzw. "dopalaczy") oraz ograniczania zachowań związanych z uzależnieniem behawioralnych zawierają ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Zdrowia w celu operacyjnym 2: „Profilaktyka uzależnień” - Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

Zarówno ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i Narodowy Program Zdrowia wymieniają **ograniczanie dostępności alkoholu jako strategiczne zadanie samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym**. Wysoka ranga, jaką ustawodawcy nadali tym formom oddziaływań, wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną z najskuteczniejszych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu, jak i problemów społecznych z tym związanych. Światowa Organizacja Zdrowia w raporcie dotyczącym państw Unii Europejskiej przedstawia swoje rekomendacje do sposobów niwelowania problemów alkoholowych. Wynika z nich, że „Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży,

przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”¹⁾. W uzasadnieniu podaje między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież. Alkohol jest legalną substancją psychoaktywną i we wszystkich krajach europejskich jest traktowany jako towar szczególny, tym samym nie podlega regułom wolnego rynku i handel nim jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez podjęcie uchwał określających liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej ich sprzedaży na wynos.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii lata 2022-2025 jest elementem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ceków-Kolonia na lata 2018-2030¹. Jest też odpowiedzią na występujące w społeczności lokalnej problemy związane z piciem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi. Gminny program party jest na analizie problemów, wynikających z diagnozy i potrzeb związanych z ich niwelowaniem oraz uwzględnia zasoby i środki, którymi Gmina dysponuje. **Z art. 12. 7. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, że maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.**

Akty prawne regulujące kwestie konstruowania, finansowania i realizacji działań z przedmiotowego zakresu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);

¹⁾ J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.*

¹ *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ceków-Kolonia na lata 2018-2030.*

3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz.1956 ze zm);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176);
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.);
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
13. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2022 r. poz. 24);
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

**I. DIAGNOZA W ZAKRESIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM
ALKOHOLU I NARKOTYKÓW PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY**

⇒ Dane uzyskane od podmiotów Gminy, realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców ogółem	4840	4833	4851

⇒ Uchwały i zarządzenia dotyczące lokalnej polityki wobec alkoholu

Tab. 1. Liczba uchwalonych zezwoleń i zezwolenia wydane przedsiębiorcom w latach 2019-2021.

	2019	2020	2021
Liczba zaplanowanych zezwoleń (uchwały)	54	54	54
Liczba zezwoleń wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom	50	45	42
Liczba zezwoleń „niewykorzystanych”	4	9	12

W roku 2018 Rada Gminy Ceków-Kolonia podjęła uchwałę (Uchwała nr LXIV/321/2018 z dnia 03.10.2018r) w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Ceków-Kolonia oraz zasad usytuowania na terenie gminy Ceków-Kolonia miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Niniejszą uchwałą ustalono maksymalną liczbę zezwoleń 54 oraz określono zasady usytuowania punktów sprzedaży.

⇒ Rynek napojów alkoholowych w Gminie Ceków-Kolonia

Tab. 2. Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

	2018	2019	2020	2021
Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w mieście	3.644.351,36 zł	4.422.740,34 zł	5.173.159,72 zł	5.350.100,79 zł
Liczba mieszkańców ogółem w	4786	4840	4833	4851

poszczególnych latach				
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy mieszkańiec	761,46 zł	913,78 zł	1070,38 zł	1102,89 zł

Jak wynika z powyższej tabeli wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie Gminy, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców, na przełomie lat 2018-2021 systematycznie wzrasta. W roku 2021 w porównaniu 2019 wzrost ten wyniósł **1 705 749,43 zł**. Wzrasta tym samym kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy mieszkańiec, w 2021 roku jest to kwota **1102,89 zł**. Są to wskaźniki dużej dostępności alkoholu w Gminie. Jednak wskazać należy, że wielkość ta obarczona jest błędem między innymi z uwagi na położenie geograficzne gminy związane z przebiegiem przez teren gminy drogi wojewódzkiej nr W470 i zakupem alkoholu przez osoby przejeżdżające, jak i osoby mieszkające w sąsiednich gminach.

Tab. 3. Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych.

	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców ogółem w poszczególnych latach	4840	4833	4851
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	20	17	16
Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem	242	284	303

Z przeprowadzonych analiz dotyczących dostępności alkoholu dla mieszkańców Gminy wynika, że jest ona znacznie większa, niż zapotrzebowanie, co przeczy założeniom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 1 ustawy).

Nie została podjęta uchwała w sprawie ograniczenia w godzinach nocnych sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz uchwała w sprawie stałego lub czasowego zakazu sprzedaży, podawania, wnoszenia oraz spożywania napojów alkoholowych na określonym obszarze gminy.

⇒ Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy

Tab. 5. Zadania realizowane przez Punkt Konsultacyjno-informacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie.

	2019	2020	2021
Liczba porad udzielonych: - osobom z problemem alkoholowym:	5	16	61
- dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	48	70	36
- osobom doznającym przemocy w rodzinie	5	3	2
- osobom stosującym przemoc w rodzinie	1	0	0
Liczba porad/ konsultacji, udzielonych „nowym osobom”	2	29	52

Punkt Konsultacyjny działa w każdy wtorek, osoby zgłaszające się do punktu mają zapewnione warunki lokalowe dające poczucie dyskrecji i komfortu psychicznego. Ponadto na terenie powiatu kaliskiego działa Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy, osób uzależnionych i ich rodzin z którego wsparcia mogą korzystać nasi mieszkańcy. Punkt działa przy poradni psychologiczno-pedagogicznej w Opatówku w każdy wtorek od godziny 13:00 do 17:00.

⇒ Ośrodek Pomocy Społecznej

Tab. 6. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej

	2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych pomocą	53	45	35
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	13	12	13
Liczba rodzin z problemem narkotykowym	0	0	0
Liczba rodzin z problemem przemocy w rodzinie	1	1	1

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi zadania z zakresu pomocy rodzinom i osobom z problemem alkoholowym w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa. Ponadto rodziny otrzymują pomoc w formie żywności, dożywiania dzieci w szkołach, pomocy stypendialnej, zasiłków celowych. Pracownicy socjalni systematycznie współpracują z kuratorami przydzielonym do rodzin z problemem alkoholowym. Oferujemy pomoc w rozwiązywaniu problemu alkoholowego w zakresie:

- Działań profilaktycznych,
- Pomocy w rozpoznawaniu problemu uzależnienia od alkoholu,

- Działań motywujących do podjęcia leczenia uzależnienia,
- Pomocy dla bliskich osób z problemem alkoholowym.

Na terenie gminy działa świetlica w miejscowości Kamień w której prowadzone są zajęcia dla dzieci z grup ryzyka, lecz świetlica nie jest typową placówką wsparcia. Zajęcia w świetlicy prowadzi psycholog. Zajęcia te mają charakter opiekuńczy i profilaktyczny i prowadzone są ds. w formie gry i zabawy, technik skutecznego uczenia się, zajęć kulinarnych, zajęć z bezpieczeństwa. Ponadto w świetlicy realizowany jest program pn. „Apteczka pierwszej pomocy”.

⇒ Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie i grupy robocze

Tab. 7. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

	2019	2020	2021
Liczba nowych Niebieskich Kart	1	4	7
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	1	4	7

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany został Zespół Interdyscyplinarny oraz przyjęty został Gminny program przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022-2026. W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc pomoc opiera się na współpracy z Komisariatem Policji, pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny, kuratorami sądowymi, psychologiem.

⇒ Komenda/posterunek Policji

Tab. 8. Liczba wykroczeń wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Kategorie wykroczeń	2018	2019	2020
Liczba wykroczeń wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	12	14	19
w tym liczba osób nieletnich	0	0	0
Liczba zatrzymanych kierujących pojazdami pod wpływem napojów alkoholowych na terenie gminy	9	8	17
Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia, w tym liczba osób nieletnich	21 0	20 0	23 0

II. PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z ANALIZY BADAŃ ORAZ CELE MOŻLIWE DO OSIĄGNIĘCIA

Cele, to przyszłe stany, które zamierzamy osiągnąć dzięki konkretnym działaniom. Winny się odnosić do kluczowych, zidentyfikowanych problemów i być definiowane w kategoriach otrzymywanych korzyści².

Problemy	Cele możliwe do osiągnięcia (każdy problem ma opisane cele)
Picie alkoholu w Gminie wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie liczby pijących <u>Cel szczegółowy:</u> zapewnienie udziału w programach edukacyjnych oraz ograniczania picia alkoholu
Uczniowie szkół podstawowych zdaniem nauczycieli inicjację alkoholową przechodzą bardzo wcześnie i piją alkohol kilkanaście razy w roku ok. 10% przynajmniej raz w miesiącu.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie picia alkoholu, w tym opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej uczniów szkoły podstawowej <u>Cel szczegółowy:</u> zapewnienie udziału w uniwersalnych rekomendowanych, programach profilaktycznych
Młodzi ludzie są zdania, że na terenie Gminy nieletni mogą łatwo kupić alkohol.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie możliwości zakupu alkoholu przez nieletnich <u>Cel szczegółowy:</u> zapewnienie osobom handlującym alkoholem udziału w szkoleniu
W opinii młodych ludzi sporadyczne zażywanie narkotyków jest bezpieczne	<u>Cel główny:</u> zwiększenie wiedzy na temat narkotyków wśród uczniów <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie udziału uczniów w programach profilaktycznych - zapewnienie udziału rodziców w warsztatach
Ponad ¼ badanych mieszkańców była świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie liczby kobiet pijących alkohol w ciąży <u>Cel szczegółowy:</u> zapewnienie udziału w programach ograniczania picia alkoholu, w tym w okresie

² Michał Trocki redakcja naukowa, Nowoczesne zarządzanie projektami, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012.

	cięży
Ponad 80% uczniów spędza przed komputerem i/lub korzysta z telefonu ponad 5-6 godzin dziennie.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie przypadków korzystania z komputera i telefonu <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie udziału w programach profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych - zapewnienie uczniom możliwości korzystania z pomocy psychologicznej
Problem przemocy rówieśniczej w szkole występuje zdaniem 1/3 uczniów.	<u>Cel główny:</u> zwiększenie wiedzy na temat przemocy rówieśniczej <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie udziału uczniów w programach profilaktycznych - zapewnienie udziału rodziców w warsztatach
Dorośli deklarują, że nie tylko znają osoby, które doznają przemocy od osób najbliższych, ale także wobec nich osoby bliskie przemoc stosowały lub nadal stosują.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie przypadków przemocy w rodzinie <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc - zwiększenie kompetencji członków grup roboczych w zakresie pracy z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc w rodzinie

III. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

1. Zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

W wykazie zadań służących realizacji celu operacyjnego nr 2: Profilaktyka uzależnień - zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom wskazane są zadania regulacyjne, zapewniające **skuteczne egzekwowanie przepisów, prowadzące do stopniowego zmniejszanie dostępności fizycznej alkoholu, a tym samym ograniczające szkody wynikające z używania alkoholu.** Alkohol „odpowiada” w 100% za takie komplikacje zdrowotne jak zaburzenia psychiczne i behawioralne związane z alkoholem, zatrucia, alkoholową marskość wątroby, choroby serca i nowotwory. Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele wyników dokumentujących silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu, a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego. Konsumpcja alkoholu związana jest również z zakłóceniami porządku publicznego i przemocą w rodzinie. Jest wiele

badan, które pokazują, że dostępność alkoholu ma kluczowe znaczenie dla wielkości konsumpcji. Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku³. Dostępność ma więc znaczący wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei na rozpowszechnienie problemów społecznych. Z analizy danych zebranych na potrzeby konstruowania niniejszego Programu wynika, że dostępność w Gminie Ceków jest bardzo duża. **Powołując się na zapis art. 12 ust.7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁴ zasugerowano działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu.**

Sugerowane działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu w Gminie Ceków.

1. Stopniowe obniżanie liczby uchwalonych zezwoleń do liczby realnie wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom.
2. Analiza kwoty, którą rocznie przeznacza na zakup alkoholu każdy mieszkaniec Gminy - im wyższa kwota, tym większa dostępność alkoholu i większe szkody społeczne dla mieszkańców Gminy.
3. Wprowadzenie ograniczenia godzin nocnych sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach, w tym na stacjach paliw (od 22:00 do 6:00).

2. Zadania realizowane w ramach ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione i współuzależnione	Liczba osób uzależnionych i współuzależnionych	Konsultant PK psycholog
2.			

³ J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.*

⁴ Art. 12, ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazania: „Maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży nocnej napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”

➤ Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> osoby współuzależnione od alkoholu, narkotyków i zachowań behawioralnych, osoby doświadczające przemocy w rodzinie	Liczba osób współuzależnionych, osoby doświadczające przemocy w rodzinie	Konsultant PK psycholog
2.	Prowadzenie zajęć opiekuńczych dla dzieci <u>Adresaci zadania:</u> Dzieci z rodzin z problemem uzależnień	Liczba uczestników - dzieci	opiekun
3.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w ramach prowadzonych działań w oparciu o „Niebieską Kartę” <u>Adresaci zadania:</u> Osoby doznające przemocy i stosujące przemoc w rodzinie	Liczba osób objętych NK -dorośli -dzieci	Członkowie Komisji
4.	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień i przemocy <u>Adresaci zadania:</u> Dzieci i młodzież szkolna	Liczba uczestników	Członkowie Komisji

➤ Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	- realizacja programów rekomendowanych z zakresu profilaktyki uniwersalnej; wskazującej; selektywnej <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie, rodzice, nauczyciele	- Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, - Liczba osób przeszkolonych do realizacji profilaktycznych programów	
2.	- organizowanie działań profilaktycznych z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie szkół, rodzice	Liczba osób uczestniczących w zajęciach	

3.	- organizowanie szkoleń/warsztatów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym behawioralnych <u>Adresaci zadania:</u> członkowie GKRPA, sprzedawcy napojów alkoholowych, dzieci i młodzież oraz osoby realizujące gminny program	Liczba osób objętych działaniami profilaktycznym i edukacyjnymi	
4.	- upowszechnianie wiedzy nt. spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba szkoleń dla osób dorosłych Liczba młodzieży	
5.	- prowadzenie edukacji publicznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie w szczególności z problemem alkoholowym <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie gminnych szkół oraz dorośli	Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych przekazanych szkołom, organizacjom pozarządowym	

- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień

Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy społecznej w zakresie rozpoznawania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadanie to oznacza, iż w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować bezpośrednio do sądu z aktem oskarżenia. Najpopularniejszą formą działań gmin w omawianym zakresie jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 43 lub art. 45 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.⁵⁾

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	- kontrole zasad i warunków wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba zaplanowanych kontroli Liczba wykonanych kontroli	GKRPA

⁵⁾ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, PARPA Warszawa 2021,

2	- organizowanie szkoleń dla właścicieli, sprzedawców napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników	Osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje
3.	- podejmowanie interwencji spowodowanych zakłócaniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe lub będące pod wpływem substancji psychoaktywnych, lub będących sprawcami przemocy <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba interwencji	Policja
4.	Udział członków gminnych komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania w rodzinie <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba spotkań	ZI GKRPA

- Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Z uwagi, iż na terenie Gminy Ceków-Kolonia obecnie nie funkcjonują centra integracji społecznej Gminna Komisja ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie będzie podejmować działań w powyższym zakresie. W sytuacji powstania CIS nie wykluczamy finansowania.

IV. ZASOBY GMINY W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

1. Analiza SWOT⁵

Dokonując diagnozy problemów społecznych występujących na terenie gminy została opracowana analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza. Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. Wewnętrzne pozytywne – mocne strony
2. Wewnętrzne negatywne – słabe strony
3. Zewnętrzne pozytywne - szanse
4. Zewnętrzne negatywne – zagrożenia

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabość to problemy i ograniczenia do pokonania.

⁵ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ceków -Kolonia na lata 1018-2030.

Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• wykwalifikowany personel GOPS • zaangażowanie kadry GOPS, • rozwój form pomocy i wsparcia • dobra znajomość środowiska, dobra współpraca z instytucjami na terenie gminy i poza nią, • stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, • współpraca ze stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy,	• duża ilość zadań do realizacji, • biurokratyzowanie zadań pracownika socjalnego. • ubóstwo społeczeństwa, • brak aktywności własnej ze strony klientów pomocy społecznej, • niski poziom wykształcenia i brak odpowiednich kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych • liczba osób uzależnionych od alkoholu, • brak placówek wsparcia dziennego, • brak mieszkań socjalnych, • słabo działający wolontariat,

SZANSE	ZAGROŻENIA
• więcej wizyt w środowisku, • współpraca z instytucjami w realizacji zadań • Możliwość korzystania ze środków, Europejskiego Funduszu Społecznego • Możliwość doksztalcenia i szkolenia pracowników GOPS, • Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, • malejące bezrobocie, wzrost liczby ofert pracy • zainteresowanie władz problemami społecznymi	• Wzrost zadań GOPS bez zabezpieczenie finansowego i kadrowego, • Słabość organizacji pozarządowych, • Brak odpowiedniej infrastruktury w zakresie pomocy społecznej, • Przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu i przemoc w rodzinie • Uzależnienie od pomocy społecznej. • Zaburzenia w funkcjonowaniu rodzin i osób uzależnionych • Wzrastająca liczba osób wymagających opieki • Zachwianie tradycyjnego modelu rodziny

2. Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację zadań Gminnego Programu

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii,
3. Komisariat Policji w Koźminku,

4. Punkt konsultacyjny w Cekowie-Kolonii
5. Grupa Samopomocowa AA działająca w Kamieniu
6. Szkoły z terenu gminy Ceków-Kolonia
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opatówku,
8. Punkt Konsultacyjny w Opatówku
9. Zespół Interdyscyplinarny w Cekowie-Kolonii
10. Organizacje społeczne i stowarzyszenia.

V. KOORDYNACJA PROGRAMU

1. Koordynatorem Gminnego programu jest Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. FINANSOWANIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU

1. Źródłem finansowania zadań Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań programu w danym roku określa uchwała budżetowa gminy w planie budżetowym:
Dział 851 - ochrona zdrowia,
rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi,
rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii.
3. Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - wynagrodzenie za pracę w komisji w wysokości 10% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę dla każdego członka, wypłacane na podstawie listy obecności. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.
 - członkowie zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń za sprzedaż napojów alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł brutto za skontrolowany punkt sprzedaży napojów alkoholowych

4. Członkom Komisji oraz Pełnomocnikowi Wójta przysługuje zwrot kosztów podróży ustalonych dla pracowników - z wyłączeniem dojazdów na posiedzenie komisji.

5. Delegacje podpisuje wójt lub zastępca wójta.

VII. MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI ZADAŃ

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemów związanych z piciem alkoholu w gminie, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych, które są adekwatne do potrzeb. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników, ocenianych w miarę potrzeb.

Ewaluacja będzie miała również charakter praktyczny - dane będą analizowane w celu dostarczania wniosków i rekomendacji praktycznie użytecznych dla władz lokalnych, jak również dla osób zawodowo i społecznie zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ewaluacja pozwoli również na uściślenie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację tego Programu.

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb, na kolejne lata obowiązywania tego Programu. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu. Monitoring będzie przeprowadzony poprzez:

- analizę wskaźników realizowanych zadań tego Programu (strona i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2022),
- wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i podmiotami realizującymi zadania Programu,
- opracowanie wniosków oraz priorytetów na kolejne lata,
- sporządzenie raportu z wykonania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji do dnia

30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy. Raport przedkłada Wójt Radzie Gminy.

VIII. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ceków-Kolonia na lata 1018-2030.
3. Michał Trocki redakcja naukowa, Nowoczesne zarządzanie projektami, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012.
4. J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, PARPA Warszawa 2021,
5. Art. 12, ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazania: „Maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży nocnej napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.